

*«ВПАЛА З НЕБА ЗОРЯ,
ПОКОПИЛАСЬ ЧОРНОБИЛЬСЬКА ЗІРКА...»*

(до 30-річчя аварії на ЧАЕС)

РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

*Чорнобильський вітер по душах мете
Чорнобильський пил на роки опадає,
Годинник життя безупинно іде...
Лиш пам'ять, лиш пам'ять усе пам'ятає.*

Олена Матушек

"...Третій Ангел просурмив і впала з неба велика зірка, що горіла, немов світильник. І впала на третину рік і на джерела вод. Ім'я цієї зірки — полин. І третина вод стала полином. І багато людей вмерли від вод, тому, що вони гіркими стали..."
/Біблія. Новий завіт. Откровення святого Івана Богослова/.

30 років минає від того часу, коли страшна біда прийшла в Україну, накривши чорним смертельним крилом Поліське містечко Чорнобиль. Серед усіх трагедій, які пережило людство, Чорнобильська катастрофа не має аналогів за масштабами рукотворного забруднення екологічної сфери, негативного впливу на здоров'я, психіку людей, їх соціальні, економічні і побутові умови життя. Ще довго ми будемо відчувати на собі її наслідки, ще довго чутимемо її дзвони. Вони лунатимуть за тими, кого вже немає, кого не стане завтра, хто заплатив за чиюсь помилку своїм здоров'ям, життям.

Саме тому історія цього лиха та історія подолання його наслідків заслуговують на те, щоб ми про це знали і пам'ятали.

26 квітня Генеральна Асамблея ООН проголосила Міжнародним днем пам'яті жертв радіаційних аварій та катастроф.

Про Чорну біль написано велика кількість книг, статей, художніх прозових та поетичних творів. До відзначення цієї сумної дати увазі користувачів бібліотеки пропонується рекомендаційний список літератури.

Антонов В. П. Уроки Чернобыля: радиация, жизнь, здоровье [Текст] / В. П. Антонов. - К. : Знание УССР, 1989. - 111 с. : ил.

Місце зберігання : ав (1), аб (1), Ч.З.№2 (2), фб (1)

Біль і тривоги Чорнобиля [Текст] : історична література / упоряд. Ю. В. Сафонов, Ред. М. М. Сорока. - К. : Київська правда, 2006. - 288 с. : іл.

Місце зберігання: Ч.З.№2 (1), фб (1)

Кірімов І. З. Звезда Полин, або Запланована катастрофа [Текст] : есе / І. З. Кірімов. - Ужгород : ІВА, 2006. - 56 с. : фотоіл.

Місце зберігання: фб (1)

Коваленко А. П. Чернобыль - каким его увидел мир [Текст] : научное издание / А. П. Коваленко, Ю. В. Рисованный. - К. : Молодь, 1989. - 174 с.

Місце зберігання: фб (1)

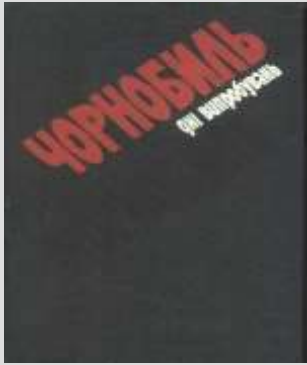
Медведев, Г. И. Чернобыльская тетрадь [Текст] : документальная повесть / Г. И. Медведев. - К. : Дніпро, 1990. - 165 с. - (Романи і повісті ; 1990, № 2).

Місце зберігання: Ч.З.№2 (1), фб (1)

Чернобыль: события и уроки [Текст] : [вопросы и ответы] / ред. Е. И. Игнатенко. - М. : Политиздат, 1989. - 277 с. : ил.

Місце зберігання: ІБв (1), ав (1), фб (1), Ч.З.№2 (1)

Чорнобиль: Дні випробувань [Текст] : книга свідчень / уряд. В. Шкода. - К. : Радянський письменник, 1987. - 470 с.

Місце зберігання : фб (1), аб (1)

Щербак Ю. М. Чорнобиль [Текст] : документальна повість / Ю. М. Щербак. - К. : Дніпро, 1989. - 222 с. - (Романи й повісті). - Б. ц.

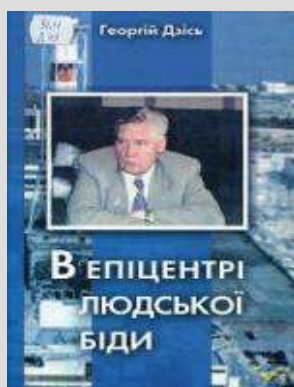
Місце зберігання : фб (1), аб (1), ав (1)

Тайны и загадки Украины [Текст] / А. А. Кокотюха. - Х. : Фолио, 2006. - 285 с.

Із змісту : Мертвая зона, или Легенды и мифы Чернобыля. - С. 161-185.

Місце зберігання: Ч.З.№2 (1), фб (1)

Дзись Г. В. В епіцентрі людської біди [Текст] : історична література / Г. Дзись. - К. : АртЕк, 2003. - 208 с. : іл.

Місце зберігання: фб (1)

Статті з періодичних видань, присвячені темі Чорнобиля

Амджадін Л. Постчорнобильський соціум: ризики та шанси виживання [Текст] / Л. Амджадін, Ю. Саєнко, Н. Ходорівська // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2006. – N 4. - С. 126-146.

Анотація: Розділи статті: Коротка хроніка подій; Радіаційний стан довкілля та поселенська структура; Еколого-біологічні наслідки; Медичні наслідки; Економічний чинник у здоров'ї постраждалих; Демографічні наслідки Чорнобилю; Соціально-психологічні наслідки; Урятування етнокультурної спадщини Полісся після Чорнобилю; Зусилля щодо відновлення нормальної життєдіяльності потерпілих; Перспективи соціального проектування відродження життєдіяльності спільноти потерпілих; Помилки Чорнобилю та уроки на майбутнє.

Барановська Н. П. Вплив Чорнобильської катастрофи на трансформаційні процеси у суспільстві [Текст] / Н. П. Барановська // Український історичний журнал. - 2011. - N 2. - С. 123-142.

Барановська Н. П. Суспільний вимір чорнобильської катастрофи [Текст] / Н. П. Барановська // Український історичний журнал. - 2006. – N 2. - С. 129-145.

Барановська Н. П. Суспільний вимір проблем атомної енергетики через призму подій на Чорнобильській АЕС [Текст] / Н. П. Барановська // Наука та наукознавство. - 2011. - N 2. - С. 131-142.

Бондаренко Г. Чорнобиль: у вимірі постгуманізму [Текст] / Г. Бондаренко // Народна творчість та етнографія. - 2007. – N 2. - С. 121-126.

Глазко Т. Чорнобиль: новий фактор еволюції. Нез'ясовані популяційно-генетичні наслідки [Текст] / Т. Глазко, В. Глазко // Вісник Національної академії наук України. - 2006. – N 4. - С. 39-51.

Гоц В. М. На Чорнобиль журавлі летіли [Текст] / В. М. Гоц // Біологія. - 2012. - N 10. - С. 34-37.

26 квітня - День Чорнобильської трагедії [Текст] : добірка статей і спогадів до 25-річчя від дня Чорнобильської катастрофи // Деснянська правда. - 2011. - 23 квітня. - С. 3.

Дубов В. Будні Чорнобиля [Текст] / В. Дубов // Наука і суспільство. - 2011. - N 3/4. - С. 9-20.

Дубов В. Уроки ліквідації Чорнобильської катастрофи : погляд очевидця [Текст] / В. Дубов // Наука і суспільство : Науково-популярний і літературно-художній ілюстрований журнал. - 2013. - N 3/4. - С. 32-36.

Йобст Керстин. Українська травматична пам'ять: Голодомор і Чорнобиль [Текст] / К. Йобст // Критика. - 2011. - N 11/12. - С. 24-27.

Закордонець Л. Таке чисте над Києвом небо... [Текст] / Л. Закордонець // Дніпро. - 2006. – N 3/4. - С. 80-92.

Зірка полин над Поліссям [Текст] : [добірка статей до Чорнобильській річниці] // Деснянська правда : Чернігівська обласна газета. - 2013. - N 17 (25 квітня). - С. 1,4.

Кичко В. Погляд у минуле [Текст] : спогад ліквідатора на ЧАЕС Віктора Рудика / В. Кичко // Вісті. - 2011. - 22 квітня. - С. 6.

Ковпак Л. В. Природоохоронна політика в Україні: засади формування та шляхи реалізації (1991-2011 рр.) [Текст] / Л. В. Ковпак // Український історичний журнал. - 2011. - N 4. - С. 93-107.

Козлова Е. Аварія. Взгляд участника подій [Текст] / Е. Козлова // Наука и жизнь. - 2012. - N 9. - С. 55-58.

Коновченко Б. Вони затулили собою розбурханий атом... [Текст] : 14 грудня - День вшанування ліквідаторів аварії на ЧАЕС / Б. Коновченко // Деснянська правда : Чернігівська обласна газета. - 2014. - N 49 (11 грудня). - С. 4.

Корніюк В. Гортаючи "Чорнобильський щоденник" [Текст] / В. Корніюк // Віче. - 2013. - N 7. - С. 19-23.

Королевська А. Є межа у печалі, тривога не має межі: Про Національний музей "Чорнобиль" [Текст] / А. Королевська // Сучасність. - 2006. – N 5/6. - С. 72-75.

Косенко О. Чорнобиль: медичні аспекти катастрофи [Текст] / О. Косенко // Соціальний захист. - 2006. – N 4. - С. 13-15.

Кузьменко-Лісовенко К. За оселею душа болить... [Текст] : пам'яті сіл, знищених "мирним" атомом / К. Кузьменко-Лісовенко // Українська літературна газета. - 2013. - N 8 (19 квітня). - С. 1, 4, 20.

Лучанінова О. Л. Чорнобиль - рана незагойна [Текст] : колективний захід / О. Л. Лучанінова // Позакласний час. - 2013. - N 5/6. - С. 54-58.

Найбільша техногенна катастрофа ХХ століття: 3 нагоди 20-річчя аварії на ЧАЕС [Текст] // Вісник Національної академії наук України. - 2006. – N 6. - С. 3-5.

Олійник Б. А третій ядерний ... [Текст] / Б. Олійник // Дніпро. - 2006. - N3/4. - С. 56-57.

Опришко В. Права і обов'язки мирного атома, або Чи достатня система законодавства з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи? [Текст] / В. Опришко // Освіта. - 2011. - 9-16 березня. - С. 9.

Петрова О. Ю. Чорнобиль : горе і біль : Виховний захід [Текст] / О. Ю. Петрова // Позакласний час. - 2006. - N5/6. - С. 23-32.

Поташній Ю. Чорнобиль 25 років по тому [Текст] / Ю. Поташній, О. Прокопчук // Віче. - 2011. - N 7. - С. 38-41.

Прокопчук С. Небезпечний "спадок" для прийдешніх поколінь [Текст] / С. Прокопчук // Урядовий кур'єр. - 2012. - № 89 (22 травня). - С. 8-9.

Решетилів В. Не страшно?: У невидимому сяєві радіоактивного ювілею [Текст] / В. Решетилів // Київ. - 2006. - N10. - С. 2-20. - N12. - С. 2-24.

Рибалко В. В. В. О. Моляко: теорія виховання творчої особистості на основі стратегіального підходу [Текст] / В. В. Рибалко // Практична психологія та соціальна робота. - 2007. - N6. - С. 1-16.

Саєнко Ю. Постчорнобильський соціум: ризики та шанси виживання [Текст] / Ю. Саєнко // Сучасність. - 2006. - N4. - С. 69-86.

Стан здоров'я дорослого населення, евакуйованого внаслідок Чорнобильської катастрофи (епідеміологічне дослідження) [Текст] // Екологічний вісник. - 2006. - N5. - С. 14-20.

Стегній О. Чверть століття після Чорнобиля: досвід соціологічного спостереження [Текст] / О. Стегній // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2011. - N 3. - С. 113-137.

Фігурний Ю. Нищення за часів СРСР української етнічної самобутності (українськості) на прикладі упослідження традиційної культури українців-поліщуків Київського Полісся [Текст] / Ю. Фігурний // Українознавство. - 2011. - N 4(41). - С. 248-253.

Рец. на кн.: Борисенко В. К. Така житка...: культура повсякдення українців Чорнобильського Полісся (за матеріалами етнографічної експедиції 1994 р.)" / В. К. Борисенко. - К.: ВД "СТИЛОС", 2011. - 224 с.

Хрієнко М. Щоденник з Чорнобильської зони [Текст] / М. Хрієнко // Неопалима купина. - 2006. - N 2/3. - С. 3-57.

Чорнобильська трагедія - біль України [Текст] // Позакласний час. - 2010. - N 3. - С. 123.

Тема Чорнобильської трагедії в літературі

Щербак Ю. М. Чорнобиль [Текст] : документальна повість / Ю. М. Щербак. - К. : Дніпро, 1989. - 222 с. - (Романи й повісті). - Б. ц.

Васильчук В. Б. Чорнобильські поневіряння Бучі [Текст] : оповідання / В. Б. Васильчук // Гарт. - 2013. - N 17 (25 квітня). - С. 20. - Продовж. в наступ. номері.

Гоцинець І. Чорнобиль у поетичній картині Бориса Олійника [Текст] / І. Гоцинець // Вивчаємо українську мову та літературу. - 2012. - N 15. - С. 26-29.

Гоцинець І. Чорнобиль як словесний образ в українській поезії кінця ХХ століття [Текст] / І. Гоцинець // Вивчаємо українську мову та літературу. - 2011. - N 13. - С. 4-6.

Єременко О. З відстані болю: до племінця Чорнобильської свічі [Текст] / О. Єременко // Українська література в загальноосвітній школі. - 2012. - N 11. - С. 8-12.

Зелеська-Онишкевич Л. Відбитка Чорнобиля в літературі [Текст] / Л. Зелеська-Онишкевич // Сучасність. - 1989. - N 4 (336). - С. 28-38.

Костенко Л. Весна в Чорнобилі, весна [Текст] / Л. Костенко // Позакласний час. - 2010. - N 3. - С. 124.

Петруччі М. Важка вода : вибрані поезії про Чорнобиль [Текст] / М. Петруччі // Всесвіт. - 2011. - N 3/4. - С. 5-19.

Притика І. Біль і крик душі під знаком Чорнобиля : Поезія [Текст] / І. Притика // Позакласний час. - 2006. - N5/6. - С. 33-35.

Тимошенко О. Ф. Чорнобильська катастрофа та її наслідки крізь призму вивчення поеми Івана Драча "Чорнобильська Мадонна" [Текст] / О. Ф. Тимошенко, О. А. Чухлєбова // Історія та правознавство. - 2011. - N 11. - С. 29-31.

Юрик П. Дихає Чорнобиль у слові літератора [Текст] : [про оповідання "Чорнобильські поневіряння Бучі" Віктора Васильчука] / П. Юрик // Літературна Україна : газета письменників України. - 2013. - N 14 (4 квітня). - С. 7.

Ярошенко Р. "Страшні слова, коли вони мовчать". Ліна Костенко [Текст] / Р. Ярошенко, А. Буратевич // Українська мова й література в сучасній школі. - 2013. - № 2. - С. 6-11.

Список підготувала Мухомодєєва Н. В.,
завідувач інформаційно бібліографічного відділу.